

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 6 від 31.03.2020 року

Голова Приймальної комісії

_____ Віктор ОГНЕВ'ЮК

Програма фахового випробування з іспанської мови

Освітній рівень: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма: Мова і література (іспанська)

На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної
та начальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри романської
філології та порівняльно-типологічного
мовознавства

Протокол № 7 від 27 лютого 2020 року

Завідувач кафедри _____
Русудан МАХАЧАШВІЛІ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з іспанської мови є обов'язковою формою вступного випробування до Київського університету імені Бориса Грінченка для навчання за програмою підготовки магістра. Фахове випробування проводиться в усній формі індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час випробування проводиться іспанською мовою.

Мета фахового випробування з іспанської мови полягає у виявленні у вступників рівня сформованості комплексних практичних умінь і навичок володіння іспанською мовою, а саме, володіння *мовною* (лінгвістичною) *компетенцією*, що передбачає наявність сформованих знань про мову як систему, тобто знань мовних одиниць та їх функцій та володіння *мовленнєвою* (комунікативною) *компетенцією*, що передбачає володіння мовою як засобом комунікації, тобто уміння здійснювати всі види мовленнєвої діяльності. Цей рівень має відповідати рівню мовної компетенції С1 за шкалою Ради Європи, що засвідчує готовність вступників до здобуття другого (магістерського) освітнього рівня.

Відповідно до поставленої мети **завданнями** фахового випробування з іспанської мови є перевірити рівень:

- сформованості вміння розкривати суть поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іспанської мови;
- сформованості вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;
- сформованості вміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- сформованості умінь гнучкого використання іспанської мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;
- сформованості лексичних навичок, який передбачає володіння багатим лексичним запасом іспанської мови та вільне використання лексики та філологічної термінології;
- сформованості граматичної компетенції, який передбачає вільне використання широкого діапазону граматичних структур у різних комунікативних ситуаціях.

Формою проведення є усна індивідуальна співбесіда з кожним абітурієнтом на основі завдання, яке вступник отримує на окремій картці з номером. **Картка містить два завдання**, формулювання яких є поширеним, уточненим і конкретним. Під час відповіді на **перше завдання** абітурієнт повинен дати детальне роз'яснення усіх термінів і понять, які вказані на картці та підкріпити власну відповідь адекватними прикладами та ілюстраціями мовного явища у необхідних контекстах. Під час відповіді на

друге завдання вступник має висловити власну точку зору з приводу наведеної проблемно-комунікативної ситуації.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді абітурієнта та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори ставлять питання** з поставленої проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію того лінгвістичного явища, яке вказане у картці абітурієнта і/або спричинене його висловлюваннями.

Фахове випробування відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу).

Зразок білету фахового випробування з іспанської мови

Білет № 1

1. Describa el sustantivo como una parte de la oración. Indique las clases gramaticalmente relevantes de los nombres en Español. Diga de las propiedades morfológicas, sintácticas y semánticas de los nombres de Español.

2. Los toros son una de las tradiciones españolas más conocidas en todo el mundo, aunque al mismo tiempo una de las más polémicas. Exprese su opinión acerca de las corridas.

Критерії оцінювання знань вступника

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.

140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перевірка знань з іспанської філології ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітнього рівня „бакалавр”, зокрема фонетика, граматики, лексикологія та стилістика іспанської мови.

Теоретична фонетика іспанської мови

- Особливості артикуляції та функціонування приголосних.
- Особливості артикуляції та функціонування голосних.
- Складоподіл слова.
- Наголос у слові, фразі та реченні.
- Просодична система. Інтонція.

Теоретична граматики іспанської мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови*: поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Граматичні категорії та їх реалізація*: граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Основні критерії виділення частин мови*. Різні підходи до визначення поняття "частина мови" в іспанській мові.
4. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка*: формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в іспаністиці.
5. *Граматичні категорії дієслова в іспанській мові: категорії часу, виду, стану*: проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних

дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.

Лексикологія іспанської мови

1. *Етимологічний склад* іспанської мови: корінні слова; слова іншомовного походження; арабізми, галісизми та інші запозичення.
2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної іспанської мови*: етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
3. *Словниковий склад як система*: традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; неологізми; теорія семантичного поля.
4. *Синонімія/антонімія*: типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
5. *Фразеологія*: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній іспанській мові.
5. *Інтернаціоналізація іспанської мови* – національно-регіональні та локальні варіанти, діалекти.

Стилістика іспанської мови

1. Фонологічні виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики.
2. Стилістичні прийоми синтаксису сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики
3. Стилістична диференціація словникового складу сучасної іспанської мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.
4. Стилістична семасіологія – фігури якості, фігури кількості.
5. Фігури заміщення:
 - метонімічна група виразних засобів;
 - метафорична група виразних засобів;
 - каламбур, зевгма, іронія.
6. Текст і його основні параметри – дискретність, інтеграція та інформація. Функціональні стилі та підходи до типології текстів. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль.

Повний перелік питань усіх екзаменаційних білетів містить таке співвідношення теоретичних питань: фонетика – 25%, граматики – 25%, лексикологія – 25%, стилістика – 25%.

Відповідь на питання включає визначення основних термінів, їх пояснення та підкріплення відповідними прикладами. Зайва інформація, що не є відповіддю на питання, не впливає на якість відповіді і не включається до оцінки.

Іспаномовна **комунікативна компетенція** студентів перевіряється у межах **тематики**, що передбачена програмами базових практичних дисциплін іспанської мови (освітній рівень „бакалавр”), а саме:

1. Los sistemas educativos de España y de Ucrania.
2. Las etapas principales del desarrollo histórico de España.
3. La vida de la juventud española. Los problemas económicos y sociales.
4. El análisis de la situación lingüística en España.
5. La economía de España en la actualidad.
6. El hombre y la naturaleza. La protección del medio ambiente.
7. Fiestas de ámbito nacional. Las tradiciones populares.
8. El deporte en nuestra vida. Juegos Olímpicos.
9. El papel de la lengua española en el mundo actual.
10. Las fiestas navideñas en España y Ucrania.
11. El papel de los medios de información pública en la vida de los españoles.
12. La educación universitaria: ¿prestigio o necesidad?
13. Mi futura actividad profesional. La profesión de maestro.
14. El sistema estatal de España.
15. Situación geográfica de España.
16. Viajando conocemos mejor nuestro mundo.
17. La corrida como una parte de la vida española.
18. Las peculiaridades de la cocina española.
19. Las personalidades destacadas de los países hispanohablantes.
20. Madrid y Toledo. Dos capitales, dos épocas.
21. Mens sana in corpore sano.
22. España es un país del turismo internacional.
23. El papel de Internet: ventajas y desventajas.
24. El papel de las mujeres en la sociedad actual.
25. El progreso tecnológico y los problemas globales de la civilización humana en el siglo XXI.
26. Los españoles y los ucranianos. Tan distintos y en el fondo tan iguales.
27. La Reconquista y su papel en la formación del estado español.
28. Mi escritor español favorito y sus obras.
29. La vida estudiantil: sus ventajas y desventajas.
30. Vida más allá de la rutina: las aficiones personales. Hable de sus aficiones. ¿Qué lugar ocupan en su vida?

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Верба Г.Г., Лопес Тапія Ф.Х. Curso superior de español. Підручник іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 368 с.

2. Виноградов В.С. Грамматика испанского языка. Практический курс. – М.: Высш. шк., 2003. – 428 с.
3. Виноградов В.С. Лексикология испанского языка. – М.: Высшая школа, 2003. – 244с.
4. Иваницкая А.А. Практическая лексикология испанского языка. – К.: Вища школа, 1989. – 184 с.
5. Карпов Н.П. Фонетика испанского языка (теоретический курс). – М.: Высшая школа, 1969.
6. Курчаткина Н.Н., Супрун А.В. Фразеология испанского языка. Учебное пособие для институтов и факультетов иностранных языков. – М., Высшая Школа, 1981 – 144 с.
7. Нуждин Г.А. и др. Учебник современного испанского языка. – М.: Айрис-пресс, 2003. – 451 с.
8. Обручникова О.П. Іспанська мова. Вступно-фонетичний курс. – К., 2001.
9. Фирсова Н.М. Введение в грамматическую стилистику испанского языка. – М., 1981.
10. Alesina N. M. Español moderno: пособ. по стилистике: учеб. пособ. для студ. фак-тов романо-германской филологии ун-тов и пед. ин-тов иностр. яз. – Киев : Вища школа, 1978 . – 165 с.
11. Amado Alonso. Pedro Henríquez Ureña. Gramática castellana. – La Habana, 1968.
12. Coseriu E. Gramática, semántica, universals. – Madrid: Gredos, 1987.
13. Korbozerova N.M., Serebrianska Gramática teórica de la lengua española contemporánea. – К., 2005. – 294 p.
14. Litvinenko E.A. Historia de la lengua española. – Kiev, 1983.
15. Tomás Navarro Tomás. Manual de pronunciación española. – Madrid, 2004.

Додаткові

1. Григорьев С.В. Испанский язык. Темы, упражнения, диалоги. – С.-Петербург: Каро, 2004. – 152 с.
2. Помірко Р. С. Іспанська мова та її діалекти (варіантність слова). – Львів, 1996.
3. Функциональные типы речи современного испанского языка. Учебное пособие под ред. проф. Н.М. Фирсовой. – М.: Изд-во УДН, 1988
- Almela Pérez R., Procedimientos de formación de palabras en español. Barcelona, Ariel Prácticum, 1999.
4. Calles Vales J., Bermejo Meléndez B. Dichos y frases hechas. Madrid, LIBSA, 2005.
5. Cerrolaza Gili O. Diccionario práctico de gramática. Madrid, Edelsa, 2005. - 350 págs.
6. Equipo Prisma, Método de español para extranjeros. Prisma avanza, Edinumen, Madrid, 2008. – 187 págs.

7. Marín, F., Morales, R., Nuevo VEN 3, Edelsa, Madrid, 2010. – 193 págs.
8. Mary C. Iribarren. Fonética y Fonología españolas. – Madrid, 2005.
9. Quilis A. Tratado de fonología y fonética española. 2ª-ed. Cremos, Madrid, 1999. – 558 p.
10. Tomás Navarro Tomás. Manual de pronunciación española. – Madrid, 2004.